

POTWARSTWO (8) *sb n*

potwarstwo (6), **potwarzstwo**; potwarstwo *LubPs* (2), *Mącz*, *LeovPrzep*, *SkarŻyw*, *SarnStat*; potwarzstwo *WróbŻółt* (2).

Oba o jasne; -ã- (5), -a- (1) *LubPs* (1:1).

sg N potwárstwo (1). ◊ *G* potwárstwa (2). ◊ *A* potwárstwo (2). ◊ *I* potwárstw(e)m (1). ◊ *pl G* potwárzstw (2). ◊ [*D* potwárstwom. ◊ *I* potwárstw(y).]

Sł stp: potwarzstwo, *Cn brak*, *Linde XVI w*.

Falszywe posądzienie, oszczerstwo, kłamstwo; calumnia Vulg; cavillatio Mącz (8) : *WróbŻółt* pp4; Serce ich [*niegodziwych grzeszników*] w hárdęy myśli z nádętołcyą buyáło/ Obrácáyac łobie w łmiech włfytki łwe łprołne złości/ Potwarłtwá vzywáiác w podniołłey wymownołci. *LubPs* Rv; Cavilla et Cavillum, Sziderłtwo/ Náłmiewánie/ Nágrawánie. Cavillatio, idem, Też potwarłtwo. *Mącz* 42b; Tę náukę/ ktora vczy o łkutkách biegow Niebiełkich/ dwoiákim iá łpołobem przeciwnicy iey gániá. Naprzod zmyłłáiác iá być niczemná y fáłłzywą náuká: pothym obłędliwą/ y Krzełcijánłkiemu człowiekowi nieprzizwoitá: porzákdiem tedy ná tho potwarłtwo krotko odpowiem. *LeovPrzep* a2v; [domus ab ... iniuria deieci {potwarzstwo nýekarne} ... infinitis calumniis [1] *GlosyKórn* I 128].

potwarstwo czyje [w tym: *pron poss* (1), *G sb i [pron]* (1), *ai poss* (1)] (3): Rácł mie wykupić od potwarzłtw ludzkich/ abyç łtrzegł przykazania twego. *WróbŻółt* 118/134; *LubPs* bb5v; *SkarŻyw* 183; [Otóz z potrzeby przeciwo ich [*mędróców zakonnych*] potwarzłtwom miał Ewányeliłtá włóżyć/ że był [*Chryłtus*] łpráwiedliwy/ y zbáwiłcił. *BiałPos* 9 (*Linde*)].

Zwroty: praw. »o potwarstwo bywać pozywany« (1): Bezeçni łá/ kłórzy czwarty raz o potwarłtwo bywaáią pozywáni. *SarnStat* 150.

»potwarzstwem na sławie zelżyć« (1): Święta oná Máryná [...] oburzyła ná łię czártá zazdrołciwego, ktory widzác iey święte dziwne połłępki wmiłłoci Bożey/ chciáł iá łwym potwarzłtwem do iákicy niecierpliwołci przywiełć/ y na łlawie iá zelżyć. *SkarŻyw* 183.

»z potwarzstwa wybawić; wykupić od potwarzstwa« = *redimere a calumniis Vulg* (1;1): *WróbŻółt* 118/134; Rácłże s potwarzłtwá ludzi złych mnie pánie wybáwił *LubPs* bb5v.

[*Szereg*: »násmiewiska i potwarzstwo«: z tey łtrony lepiej to bęđzie [*umrzeć od swego miecza*]/ ábył nie łluchał náłmiewisk ich y potwarzłtwá *FlawHist* 37.]

Synonimy cf POTWARZ.

Cf **POTWARZ, POTWARZANIE, POTWARZENIE**